

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації

«Смарттехнології в дизайні одягу: еволюція, типологія, сучасні тенденції»

здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії

Люклян Надії Романівни

за спеціальністю 022 Дизайн

(галузь знань 02 Культура і мистецтво)

Кафедра мистецтва та дизайну костюма

Київського національного університету технологій та дизайну

Актуальність теми та її зв'язок із планами науково-дослідних робіт.

Актуальність дослідження визначається зростанням інтересу до інноваційних підходів у дизайні одягу, що зумовлює появу нових форм і функціонально орієнтованих виробів, здатних відповідати актуальним потребам суспільства. У цьому контексті особливої значущості набуває комплексний мистецтвознавчий аналіз смарттехнологій у дизайні одягу, спрямований на виявлення особливостей їх еволюції, розробку типологій, визначення сучасних тенденцій і перспектив подальшого розвитку з урахуванням світової практики. Дослідження обраної теми є актуальним як з теоретичної, так і з практичної точки зору, оскільки сприяє систематизації наукових знань, розвитку проєктної культури та формуванню нових підходів до розробки одягу із застосуванням смарттехнологій в дизайні одягу.

Зв'язок теми дослідження з планами науково-дослідних робіт.

Дисертація виконана відповідно до напрямів наукових досліджень кафедри мистецтва та дизайну костюма Київського національного університету технологій та дизайну «Н/н 44/22 Дослідження тектонічної структури та художньо-композиційних характеристик костюма» (2022-2024 рр.), «Н/н 44/25 Соціальні контексти, сучасні тенденції та інновації в розробці одягу різного призначення» (2025 р.), у межах ініціативної науково-дослідної теми КНУТД «0121U113712 Вдосконалення тектоніки побудови форми сучасного одягу на основі дослідження соціальних та культурологічних факторів впливу» (2022–2024 рр.) та договору на створення і передачу науково-технічної продукції №1265 від 29.04.2023 р.

Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів полягає в обґрунтуванні теми, здійсненні вибору напряму досліджень, в узагальненні отриманих результатів, а також у вирішенні основних художньо-творчих та практичних завдань. Авторіві належать основні ідеї, узагальнення результатів дослідження, висновки. У наукових працях із співавторами здобувачеві належать основні положення, а також постановка завдання, обробка, систематизація та реалізація практичної складової дослідження, формування висновків.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків, рекомендацій, які захищаються. Сформульовані наукові положення, висновки та рекомендації є достовірними, адже обумовлені джерельною базою, що охоплює широкий корпус наукової літератури, праць вузької проєктної спеціалізації, візуальні джерела. Автором виокремлено джерела інформації, які

класифіковано на сім груп: фундаментальні та теоретичні наукові праці, серед яких дисертації, монографії, статті у фахових журналах та матеріали конференцій; наукові публікації, присвячені сучасному стану проблеми, новітнім розробкам, експериментальним проектам і технологічним інноваціям; веб-ресурси виробників та інноваційних компаній; електронні ресурси професійних, науково-популярних та галузевих журналів, що спеціалізуються на висвітленні питань текстильних технологій, інженерних інновацій, смартодягу, моди та суміжних сфер; патенти розробок; міжнародні та галузеві стандарти і нормативні документи; звіти міжнародних і галузевих організацій, аналітичні та ринкові дослідження.

У дослідженні застосовано загальнонаукові методи, такі як аналіз, синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення, аналітика та прогнозування, а також спеціальні науково-дослідні методи, зокрема історико-хронологічний, структурно-функціональний, структурно-описовий, композиційний та художньо-стилістичний аналізу. Визначено системний підхід як універсальну методологію для дослідження смарттехнологій у дизайні одягу.

Основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості в сукупності дозволили розв'язати важливе науково-прикладне завдання щодо комплексного мистецтвознавчого аналізу смарттехнологій у дизайні одягу в українському та світовому контекстах. Для цього в дисертаційному дослідженні:

вперше:

- проведено комплексний системний аналіз еволюції смарттехнологій у дизайні одягу, що дозволило визначити ключові етапи та характерні ознаки їх розвитку;
- систематизовано різновиди смартодягу за сферою використання та функціональним призначенням;
- досліджено особливості структури смартодягу як складної інтегрованої системи, що поєднує технічну та матеріальну складові;
- розроблено типології смартодягу за типом застосовуваних датчиків та їх гнучкості, за способами передачі даних, кріплення модулів обробки даних, керування, відображення інформації, живлення, за технологіями зберігання даних, а також за типом текстильних матеріалів;
- здійснено аналіз сучасних смартрозробок з визначенням тенденцій та рішень, що відповідають комплексному підходу до дизайн-проекування;
- охарактеризовано екодизайн як один із основних підходів у дизайн-проекуванні смартодягу, що забезпечує реалізацію принципів сталого розвитку;
- досліджено перспективні напрями розвитку сучасного одягу з використанням смарттехнологій.

удосконалено:

- класифікацію носимих пристроїв за рівнем інтеграції в тіло користувача;
- класифікації смарттекстилю та електронного текстилю;

- аспекти та етапи дизайн-проектування смартодягу, що передбачають врахування технічної складової виробу.

набули подальшого розвитку:

- дослідження у галузі сучасного мистецтвознавства з питань розвитку смарттехнологій в дизайні одягу;
- визначення підходів до дизайн-проектування смартодягу;
- вивчення тенденцій та перспективних напрямів в дизайні одягу з інтеграцією смарттехнологій.

Практичне значення роботи одержаних результатів дослідження полягає в узагальненні світового та українського досвіду проектних практик та інновацій у дизайні одягу з використанням смарттехнологій, збагаченні вихідної бази даних для подальших досліджень та практичного застосування при проектуванні. Наукові результати досліджень впроваджено в освітній процес Київського національного університету технологій та дизайну при підготовці студентів спеціальності 022 (В2) Дизайн освітньої програми «Дизайн одягу» при викладанні дисциплін: «Текстильний дизайн у виготовленні моделей одягу», «Технології виготовлення одягу», «Художнє моделювання та конструювання одягу», «Фешн-ілюстрація і комп'ютерне проектування одягу». Окремі результати роботи впроваджено у виробничий процес ТОВ «Корсунь-Шевченківська швейна фабрика» для проектування нових моделей одягу.

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Основні положення і результати дисертаційного дослідження відображено у 16 наукових працях, у тому числі 7 статей у фахових виданнях України, 9 доповідей на всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, 3 з яких за кордоном. Наукові публікації відповідають вимогам п. 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44).

Наукові праці, у яких відображені основні наукові результати дисертації:

1. Люклян Н. Р., Пашкевич К. Л. Сучасні інноваційні рішення для комплексного дизайну смартодягу. Український мистецтвознавчий дискурс. 2026. № 1. С. 175–185. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2026.1.20>
2. Люклян Н., Пашкевич К. Удосконалення естетичних та ергономічних показників в одязі з підгрівом на основі порівняльного аналізу аналогів. Український мистецтвознавчий дискурс. 2025. № 5. С. 106–114. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2025.5.12>
3. Процик Б.О., Герасименко О.Д., Пашкевич К.Л., Люклян Н.Р., Касс Б.В. Аналіз особливостей електронних манекенів і бодісканерів для дизайну та візуалізації одягу. Теорія та практика дизайну. Культура і мистецтво. 2024. Вип. 1(31). С. 160–170. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2024.31.19>
4. Процик Б.О., Пашкевич К.Л., Герасименко О.Д., Люклян Н.Р. Напрями використання цифрового одягу в сучасній фешн-індустрії. Український мистецтвознавчий дискурс. 2023. № 6. С. 73–81. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2023.6.9>

5. Пашкевич К.Л., Герасименко О.Д., Єжова О.В., Шмагалю Р.Т., Люклян Н.Р. Українська естетика в дизайні сучасних ювелірних виробів. *Art and Design*. 2023. № 1 (21). С. 143-156. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2023.1.14>
6. Колосніченко О.В., Пашкевич К.Л., Остапенко Н.В., Люклян Н.Р., Колосніченко М.В. Проектування адаптивного одягу для пацієнтів лікарень із врахуванням умов його експлуатації. *Art and Design*. 2022. № 3 (19). С. 72-87. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2022.3.6>
7. Колосніченко О.В., Пашкевич К.Л., Остапенко Н.В., Скрипченко А.Г., Люклян Н.Р. Аналіз і систематизація різновидів проектних рішень при виготовленні адаптивного одягу для пацієнтів. *Art and Design*. 2022. № 2 (18). С. 94-107. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2022.2.8>

У наукових публікаціях, підготовлених зі співавторами, особистий внесок здобувача полягає у формулюванні та обґрунтуванні теми, мети, завдань, постановці проблематики, характеристикі об'єкта і предмета дослідження, визначенні хронологічних меж, джерельної бази роботи тощо. Також, здобувачем обґрунтовано напрям і методологію дослідження, визначено послідовність його проведення, систематизовано, оброблено та оформлено результати.

Апробація результатів дослідження. Теоретичні, методичні та практичні положення дисертаційної роботи доповідались та обговорювались на міжнародному симпозиумі «Creativitate. Tehnologie. Marketing» (Кишинів, Молдова, 2023), Всеукраїнській науково-практичній конференції «Інноваційні тенденції підготовки фахівців в умовах полікультурного та мультилінгвального глобалізованого світу» (м. Київ, КНУТД, 2019, 2020), а також на Міжнародних науково-практичних конференціях «Débats scientifiques et orientations prospectives du développement scientifique» (Париж, Франція, 2021), «Actual problems of science, education and technologies» (Братислава, Словаччина, 2023), «Актуальні проблеми сучасного дизайну» (Київ, КНУТД, 2021, 2022, 2024, 2025).

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію написано науковим стилем мови, робота є структурованою, логічно і послідовно розкритою. Зміст, оформлення рукопису виконано згідно Наказу МОН України від 12.01.2017 р. №40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова КМУ від 12 січня 2022 р. № 44).

Загальний висновок:

Вважати, що дисертаційна робота Люклян Надії Романівни «Смарттехнології в дизайні одягу: еволюція, типологія, сучасні тенденції», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії, за актуальністю, ступенем новизни, науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам п. 5-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про

присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44), вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», та відповідає напряму освітньо-наукової програми Київського національного університету технологій та дизайну за спеціальністю 022 «Дизайн».

Рекомендувати дисертаційну роботу Люклян Надії Романівни на тему «Смарттехнології в дизайні одягу: еволюція, типологія, сучасні тенденції», подану на здобуття ступеня доктора філософії до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 022 Дизайн.

Завідувач кафедри
мистецтва та дизайну костюма
д. мист., професор

Чупріна Н.В.

